

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Teze diplomové práce

**Zhodnocení vlivu dotačních projektů na hospodaření a
rozvoj obcí**

Bc. Martina Rájková

© 2015 ČZU v Praze

Zhodnocení vlivu dotačních projektů na hospodaření obce Křížovatka a obce Nový Kostel

---

Souhrn

Cílem diplomové práce bude zhodnocení vlivu dotačních projektů na hospodaření a rozvoj Obce Křížovatka v letech 2007 – 2013, tzn. v programovém období na tyto léta a její srovnání s vlivem dotačních projektů na hospodaření a rozvoj obce Nový Kostel. Obě zkoumané obce se nalézají v Karlovarském kraji.

Klíčová slova: obec, projekt, dotace, veřejné statky, hospodaření obce, rozpočet obce, analýza, finanční prostředky, příjmy, výdaje, operační programy

CÍL PRÁCE, METODIKA

Cíl práce

Cílem diplomové práce bude zhodnocení vlivu dotačních projektů na hospodaření a rozvoj Obce Křižovatka v rozmezí let 2007 – 2013, tzn. v programovém období na tyto léta, a její srovnání s vlivem dotačních projektů na hospodaření a rozvoj obce Křižovatka ve stejném časovém horizontu.

Naplnění cíle bude zajištěno analýzou příjmové a výdajové stránky rozpočtu v rozmezí let 2007 – 2013 u vybraných obcí a posouzení účelnosti dotačních projektů na jejich rozvoj.

Metodika

Metodika literární rešerše bude založena na sekundárním sběru dat a zároveň jejich komparaci. Data budou čerpána z odborné literatury, právních předpisů a internetových zdrojů. K posouzení aktuální situace vybraných obcí bude využito především interních materiálů z obecního úřadu Obce Křižovatka a obecního úřadu Obce Nový Kostel. Jedná se o rozpočtové určení a závěrečných účtů obou obcí v období 2007 – 2013. Data budou zpracována v programech MS Office. Vliv dotačních projektů na hospodaření a rozvoj vybraných obcí bude posuzováno ve vybrané časové řadě na základě zpracovaných rozborů příjmů a výdajů v letech 2007 – 2013. Diskuze bude vedena na základě informací z teoretických východisek znalostí získaných studiem, diskuzí s kompetenčními osobami z obecních úřadů a dotazníkového šetření, jehož podkladem budou i názory konkrétních občanů obou obcí.

Závěr

Potřeba udržovat a rozvíjet veřejné statky v obci Křižovatka a Nový Kostel je dána nejen požadavky místních občanů, ale také konkurenčním bojem s okolními obcemi, byť sdruženými v dobrovolném Svazku Kamenné Vrchy.

Konkurenční boj obou obcí vyplývá z následujících skutečností: v okolí obou obcí se nachází jak město Skalná, tak město Františkovy Lázně a Cheb. Největším konkurentem pro obec Křižovatka se tak stává město Skalná, které je více než 6 x větší než obec Křižovatka (1 884 obyvatel - Údaj ověřen dne 23.03.2015 ze statistického rejstříku RARIS), a které je vzdálené od obce 7 km, na jeho území se nachází průmyslová zóna, občanská vybavenost a rozvojové oblasti určené pro výstavbu rodinných domů. Největším konkurentem pro obec Nový Kostel se stává město Františkovy Lázně, které je více než 15 x větší než obec Nový Kostel (6 000 obyvatel - Údaj ověřen dne 23.03.2015 ze statistického rejstříku RARIS), a které je vzdálené od obce 25 km, na jeho území se nachází proslulé léčebné lázně s několika stovkami pracovních příležitostí, občanská vybavenost a dále bohatá možnost kulturního vyžití jako je divadlo, kino. Směrem k městu Cheb je určená rozvojová oblast určená pro výstavbu rodinných domů

Dalším atributem je ta skutečnost, že tato oblast Karlovarského kraje je řídko osídlena, trpí absencí větších průmyslových podniků, a s tím související nižší pravděpodobnost změny či nalezení zaměstnání. Pro obec Křižovatku a obec Nový Kostel je vitálně důležité, aby dokázaly udržet stávající obyvatele v obcích a nabídly případně nově příchozím obyvatelům kvalitní kulturní a sociální zázemí. Proto se obě obce soustředila na efektivní čerpání dotací, kterými se snaží vylepšit veřejné statky a s tím související renomé obcí.

Zejména obec Křižovatka iniciovala mezi místními občany vznik dobrovolných občanských spolků, které se aktivně podíleli a podílejí bezplatně na chodu obce a napomáhají k zajišťování veřejných statků a hospodářskému rozvoji obce. Specifickým úkolem současného zastupitelstva je zlepšení podmínek pro mladou generaci.

Nutno podotknout že, obec Křižovatka získala již několik ocenění, jejíž poslední ohodnocení byla „Zlatá stuha“ v roce 2012 v soutěži, kterou každoročně vyhlašuje Spolek pro obnovu venkova, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Svaz měst a obcí a Ministerstvo zemědělství ČR. Díky tomuto ocenění je obec Křižovatka oprávněna užívat titul „Vesnice Karlovarského kraje roku 2012“, a stala se tak kandidátem do celostátního kola této soutěže.

Další ocenění získala obec Křižovatka již v roce 2008, kdy se umístila na třetím místě v soutěži „Oranžová stuha České republiky roku“, jehož vyhlášovateli jsou: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Spolek pro obnovu venkova, Svaz měst a obcí a Ministerstvo zemědělství ČR. Cílem tohoto ocenění je vyhledávat, zveřejňovat a ocenit příklady dobrých výsledků partnerství obce při obnově vesnice a rozvoji venkova, přičemž ze strany obce může být toto partnerství naplňováno také v rámci dobrovolného svazu obcí nebo místní akční skupiny. Získání „Zlaté stuhy“ v roce 2012 a „Oranžové stuhy České republiky roku“ v roce 2008 opravňuje jejího držitele k žádosti o investiční nebo neinvestiční dotaci poskytnutou z Ministerstva pro místní rozvoj ČR na obnovu a údržbu venkovské zástavby (s výjimkou bytového fondu) a občanské vybavenosti (např. radnice, školy, předškolní zařízení, kulturní zařízení, hasičské zbrojnice, sakrální stavby, hřbitovy, drobní stavby), komplexní opravu veřejných prostranství, obnovu a zřizování veřejné zeleně, rekonstrukci a výstavbu místních komunikací, stezek a veřejného osvětlení.

Úspěch obce Křižovatka v soutěžích jen potvrzuje úspěšnost úsilí obce při získávání dotací, a s tím související obnovu veřejných statků a rozvoj obce, nicméně obec by neměla pouze spoléhat a být příliš závislá na dotačních prostředcích pro další rozvoj obce. Vzhledem k tomu, že v obci se nalézají některé nemovitosti, které nejsou využity a jsou v majetku obce, bylo by dobré iniciovat občany s větší podnikatelské aktivitě. Obec je esteticky upravená, díky příspěví dotačních finančních prostředků i dostatečně vybavena tak, aby zde občané mohly trávit aktivně volný čas.

Obec Nový Kostel má několik negativních specifíků. Oproti obci Křižovatka je rozvoj této obce omezen z důvodu ložisek nerostných surovin, v její těsné blízkosti. V této obci je zároveň zvýšená seismická aktivita. Toto jsou důvody, proč se obec nemůže rozvíjet budováním nových staveb a to jak pro účely rodinného bydlení či k podnikání. Na katastrálním území obce není zároveň dostatek volných zemědělských ploch k drobnému podnikání a také stav hlavní komunikace není dobrý. Obec Nový Kostel by se tak měla zaměřit na intenzivní čerpání dotačních prostředků i z jiných zdrojů, než ze státního rozpočtu např. čerpat z některého Operačního programu. Nemít strach a obavy ze špatné realizace těchto projektů. Převzít inspiraci od obce Křižovatka, vzájemná intenzivní spolupráce obou starostů by tak přispěla k úspěšným realizacím projektů. Využít možnosti čerpání dotačních prostředků na projekty neinvestiční povahy jako jsou dotace a příspěvky poskytované úřadem práce – zřizování společensky účelných míst za účelem snižování nezaměstnanosti v obci.

Seznam použitých pramenů:

Literární zdroje

1. MACÁKOVÁ, Libuše a kolektiv. *Mikroekonomie základní kurz*. 10 vydání, Slaný: Melandrium, 2007, IBSN 978-80-96175-56-0
2. PAVLÁSEK, Vlastimil; HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance a daně v České republice*. 2. přepracované vydání, Plzeň: Nava tisk spol.s.r.o., 2011, 182 s., IBSN 978-80-7211-395-8
3. PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vydání, Praha: Management Press, 2004, 375 s., IBSN 80-7261-086-4
4. PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy – územní aspekty veřejných financí*. 1. vydání, Praha: Viktoria Publishing, a.s., 1995, 268 s., IBSN 80-7187-024-2
5. PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav; JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktualizované a rozšířené vydání, Praha: ASPI, a.s., 2008, 712 s., IBSN 978-80-7357-351-5
6. PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. 55. publikace, Praha: Codex Bohemia, s.r.o., 1997, 289 s., IBSN 80-85963-34-5

Internetové zdroje

1. *Ministerstvo financí ČR.* [online] Praha: Ministerstvo financí ČR, 2013, Aktualizace 25.3.2013, [cit. 25.3.2013] Dostupné z: <http://www.info.mfcr.cz/ares/ares.html>
2. *Ministerstvo financí ČR.* [online] Praha: Ministerstvo financí ČR, 2013, Aktualizace 29.3.2013, [cit. 29.3.2013] Dostupné z: <http://www.strukturální-fondy.cz/>
3. *Ministerstvo zemědělství ČR.* [online] Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2013, Aktualizace 2.4.2013, [cit. 2.4.2013] Dostupné z: <http://www.vesniceroku.cz/>

Legislativní zdroje

1. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
2. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů
3. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů
4. Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní
5. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů